

Terapia komórkowa to nowa dziedzina medycyny regeneracyjnej, która posiada duży potencjał naprawy uszkodzonych tkanek i fragmentów narządów. Pozwala ona na przywrócenie zdrowia i funkcjonalności osobom cierpiącym na niewydolność organów, z ciężkimi poparzeniami skóry, a także chorych na choroby układu krążenia, czy cukrzycę. Rozwój terapii komórkowej jest niezbędny by stawić czoła problemom społeczeństwa związanych z wydłużającą się średnią długością życia oraz zwiększeniem zachorowalności na choroby cywilizacyjne. Szczególne nadzieje budzi wykorzystanie komórek macierzystych. Najpoważniejszym ograniczeniem w stosowaniu tej techniki stanowi bardzo wysoka liczba komórek ulegających apoptozie. Opracowanie nowych materiałów imitujących macierz zewnątrzkomórkową, które by chroniły namnażane komórki, a także umożliwiały ich biodetekcję po podaniu pacjentowi pozwoliłoby na znaczący rozwój tej gałęzi medycyny regeneracyjnej.

Celem projektu jest synteza w polu promieniowania mikrofalowego węglowych kropek kwantowych z biomasy odpadowej/frakcji biomasy odpadowej stosując proces hydrokarbonizacji. Z uzyskanych kropek kwantowych, które będzie cechować niska cytotoksyczność, zdolności antyoksydacyjne oraz wysoka wydajność kwantowa fluorescencji zostaną wykonane kompozyty hydrożelowe usieciowanego chemicznie chitozanu. Zastosowanie podczas syntezy kwantowych kropek węglowych: L-aminokwasów, kwasów hydroksykarboksylowych lub alkoholi jako czynników modyfikujących powierzchnię kropek, spowoduje zwiększenie wydajności kwantowej fluorescencji, dzięki czemu do obrazowania będzie wymagane mniejsze stężenie czynników fluorescencyjnych.

Carbon quantum dots (CQDs, węglowe kropki kwantowe), obiekty o rozmiarze nanometrycznym (< 10 nm) odkryte niemalże 10 lat temu. Od 5 lat budzą ogromne zainteresowanie wśród kręgów naukowców oraz przemysłu. Kropki węglowe, analogicznie jak fluorescencyjne nanocząstki półprzewodnikowe wykazują zdolność do emisji promieniowania elektromagnetycznego w zakresie widzialnym od barwy niebieskiej po czerwoną w zależności od zastosowanego promieniowania wzbudzającego. Kropki kwantowe znajdują zastosowanie w wielu gałęziach przemysłu takich jak: bioobrazowanie *in vitro* struktur komórkowych, syntezę materiałów optoelektronicznych, tworzenie urządzeń magazynujących energię czy biosensorów. Te niezwykle właściwości i zastosowania, które spowodowały gwałtowny boom na badanie klasycznych kropek kwantowych również dzisiaj, skłania świat nauki do zgłębienia natury węglowych kropek kwantowych, stanowiących nową klasę nanomateriałów. W przeciwieństwie do klasycznych nanokropek zbudowanych zazwyczaj w postaci prostych siarczków, selenków czy tellurków metali, węglowe kropki kwantowe zbudowane są z nietoksycznego, biogodnego rdzenia węglowego, dzięki czemu istnieje możliwość zastosowania kwantowych kropek węglowych w bio-obrazowaniu *in-vitro* czy *in-vivo* struktur biologicznych z minimalnym efektem cytotoksycznym na komórki. Ich synteza w przeciwieństwie do kropek klasycznych, nie wymaga stosowania toksycznych odczynników oraz drogich surowców wyjściowych. Chitozan, surowiec otrzymywany z biopolimeru - chityny, poddany modyfikacji chemicznej z zastosowaniem substancji pochodzenia naturalnego, utworzy podłoże hodowlane o odpowiednim ładunku powierzchniowym i powinowactwie do komórek stymulując ich wzrost i proliferację. Wybór chitozanu jako matrycy do syntezy kompozytu w zastosowaniach biomedycznych podyktowany jest tym, że jest to materiał, który może tworzyć szereg wiązań amidowych symulujących naturalne struktury białkowe obecne w organizmach żywych.

Uzyskane kropki kwantowe zostaną scharakteryzowane metodami: spektroskopii UV-Vis, spektrofluorymetrii UV-Vis, skaningowej mikroskopii elektronowej (SEM), metodą dynamicznego rozpraszania światła (DLS) oraz spektroskopii w podczerwieni (FT-IR). Badania biologiczne: cytotoksyczności oraz proliferacji komórek zostaną wykonane na komórkach macierzystych MSC. Obserwacja proliferacji oraz detekcja komórek *in vitro* będzie przeprowadzona z zastosowaniem mikroskopu fluorescencyjnego.

Dotowanie usieciowanych hydrożeli chitozanowych kwantowymi kropkami węglowymi o wysokiej wydajności kwantowej fluorescencji i właściwościach antyoksydacyjnych, stworzy nową klasę biokompatybilnych chitozanowych materiałów hydrożelowych o niskiej cytotoksyczności, które jednocześnie będą pełnić funkcje podłoża do hodowli komórkowej stosowanej w terapii komórkowej z równoczesnym bio-obrazowaniem komórek.